

GAWIE KEYSER

KIJKEN

MAAKT

GELUKKIG

**HOE FILM ONS LEERT
OM BETER TE LEVEN**

Kijken maakt gelukkig

GAWIE KEYSER

Kijken maakt gelukkig

Hoe film ons leert om beter te leven

Walburg Pers

WALBURGPERS

Omslagontwerp: Bart van den Tooren
Ontwerp binnenwerk: Zeno Carpentier Alting

ISBN 978 94 6249 707 8
e-ISBN 978 94 6249 708 5
NUR 674

© 2021 Gawie Keyser, p/a Uitgeversmaatschappij Walburg Pers,
Zutphen
© 2021 p/a Uitgeversmaatschappij Walburg Pers, Zutphen

www.walburgpers.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbe-
stand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij
elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige
andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van
de uitgever.

voor De Gezelligerds

&

voor Irene

INHOUD

HOOFDSTUK ÉÉN Popcorn I	9
HOOFDSTUK TWEE Twijfel	23
HOOFDSTUK DRIE Verlossing	41
HOOFDSTUK VIER Je ware aard	71
HOOFDSTUK VIJF Tijd, verlangen & liefde (Hitchcock I)	97
HOOFDSTUK ZES Angst (Hitchcock II)	127
HOOFDSTUK ZEVEN Nieuwe bewegingen	155
HOOFDSTUK ACHT Tussen de sterren	185
HOOFDSTUK NEGEN Popcorn II	203

HOOFDSTUK ÉÉN Popcorn I

Het begon met stukjes plastic en een kind op het tapijt, een jongen die gehypnotiseerd toekeek hoe voor zijn ogen een ruimteschip, een *escape pod*, vorm krijgt.

Toen ik klaar was met de stukjes aan elkaar klikken en de twee *droids* naast de pod neerzette, keek ik de jongen aan. Zijn ogen waren groot en blauw. Zijn haar, lang, lichtblond fluweel, schitterde. De lokken die over zijn voorhoofd en tot op zijn schouders viel, reflecteerden het winterzonlicht dat achter hem door de ramen van mijn werkkamer heen scheen. Hij keek vragend naar mij, afwachtend, alsof het verhaal vanzelfsprekend zou komen, wat begrijpelijk was, aangezien dat altijd het geval was in zijn zeven jaar op deze aarde.

Ik wachtte nog even, ik koesterde het drama van het moment. Toen zei ik: ‘Lang, lang geleden... tussen de sterren heel ver hier vandaan...’

Ons gezin viel uit elkaar. Het was zeven jaar later. Mijn vrouw en ik gingen scheiden. Met de jongen, zijn zusje van twaalf en zijn broertje van tien ging ik in een appartement wonen. Via co-ouderschap probeerden we de impact van deze traumatische gebeurtenis voor ons allemaal, maar vooral voor de kinderen, zoveel mogelijk te verzachten.

Het was héftig. Tijdens de meest donkere dagen schreef ik

aan een roman, een uitlaatklep voor mij. Maar als vader, zonen en dochter deden we nog iets om de horror van verdriet en verlies te beteugelen: we keken films samen, véél films.

Op de zondagmiddag, maar ook vaak op zaterdagavond, was het tijd voor een ‘verrassingsfilm’. Ik was dan aan de beurt om te kiezen. De kids gingen op de bank in de woonkamer zitten, bakken popcorn op schoot, wachtend op welke film ik hen nu weer zou voorschotelen. Maar eigenlijk wisten ze heel goed wat ik zou laten zien. De Marx Brothers deden het altijd goed, of een western of een klassiek avonturenverhaal of iets ouds van Disney of iets nieuws met een superheld; ik had een uitgebreide bibliotheek. Maar váák was er maar één keuze: een Tarzan-film.

Mijn obsessie met het Tarzan-verhaal heeft een lange geschiedenis, beginnende in Afrika waar ik opgroeide en waar de junglekoning mateloos populair was. De verhalen, afkomstig uit de romans van Edgar Rice Burroughs, zijn diep racistisch als je ze door de lens van nu bekijkt, maar destijds spraken ze direct tot mijn verbeelding als kind, zonder tussenkomst van een ideologie of politiek.

To the point, ik denk dat ik om een specifieke reden juist in die tijd van crisis hunkerde naar deze verhalen. Qua Tarzan-films – je kunt zelf kiezen welke titel met welke acteur, er zijn er vele tientallen van gemaakt – zijn er twee klassieke versies, die met respectievelijk Johnny Weissmuller en Lex Barker in de hoofdrol. In iedere film die zij maakten, gaat het verhaal om het verstoren van de paradijselijke staat waarin Tarzan en Jane en hun zoontje Boy in het oerwoud wonen.

Je hoeft geen therapeut te zijn om te beseffen waarom dit ons aansprak op de zondagmiddag.

Daar zaten we, een gescheiden vader en zijn drie kinderen kijkend naar het sprookje van het eeuwig gelukkige kerngezin. Tarzan, Jane en Boy wonen in de jungle in een bizarre, geavanceerde boomhut die niet zou misstaan in een een-